

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ
КОМЕНТАР
Закону України
«Про виконавче провадження»

СТАНОМ НА 5 КВІТНЯ 2018 РОКУ

*За загальною редакцією
доктора юридичних наук, Журавльова Д. В.*

Київ
ВД «Професіонал»
2018

УДК 347.91(477)
ББК 67.9(4Укр)
Н 34

Автори:

Галуцько Валентин Васильович – доктор юридичних наук, професор, Директор Науково дослідного інституту Публічного права;

Глуценко Світлана Володимирівна. – доктор юридичних наук, Заступник Міністра юстиції України;

Журавльов Дмитро Володимирович – доктор юридичних наук, доцент, Перший заступник директора Інституту права та післядипломної освіти Міністерства юстиції України, Заслужений юрист України, голова науково-експертної ради при Підкомітеті з питань запобігання та протидії політичній корупції Верховної ради України;

Лазур Ярослав Володимирович – доктор юридичних наук, доцент Декан юридичного факультету Ужгородського національного університету;

Приліпко Сергій Миколайович – доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук, Заслужений діяч науки і техніки України, Член Вищої кваліфікаційної комісії суддів України;

Шкляр Сергій Володимирович – кандидат юридичних наук, Заступник Міністра юстиції України з питань виконавчої служби;

Чижмарь Катерина Іванівна – доктор юридичних наук, Заслужений юрист України, Директор Інституту права та післядипломної освіти Міністерства юстиції України.

Н 34 **Науково-практичний коментар Закону України «Про виконавче провадження»**. Станом на 5 квітня 2018 року. [текст] / практичний посібник – К. : Видавничий дім «Професіонал», 2018. – 424 с.

ISBN 978-966-370-361-9

Науково-практичний коментар розрахований на державних виконавців, адвокатів, фахівців в галузі права для використання в практичній роботі, а також як навчальний посібник для студентів навчальних учбових закладів, які готують фахівців в галузі права.

УДК 347.91(477)
ББК 67.9(4Укр)

ISBN 978-966-370-361-9

© Видавничий дім «Професіонал», 2018.

ВВЕДЕННЯ

Конституційний Суд України в своєму рішенні № 5-рп/2013 від 26 червня 2013 року зазначив, що виконання судового рішення є невід'ємною складовою права кожного на судовий захист і охоплює, зокрема, законодавчо визначений комплекс дій, спрямованих на захист і відновлення порушених прав, свобод, законних інтересів фізичних та юридичних осіб, суспільства, держави. Невиконання судового рішення загрожує сутності права на справедливий розгляд судом.

Складна ситуація, що склалася у системі виконання судових рішень та рішень інших органів стала наслідком, зокрема, недосконалості положень Закону України № 606-XIV від 21 квітня 1999 року «Про виконавче провадження», який набрав чинності 28 травня 1999 року та був введений в дію 01 липня 1999 року, застарілістю його норм, невідповідністю практиці виконання рішень органами державної виконавчої служби світовим тенденціям функціонування і розвитку сфери виконавчого провадження.

У результаті, виникла необхідність вирішення таких питань, як удосконалення переліку рішень, що підлягають примусовому виконанню, встановлення чіткості у визначенні строків у виконавчому провадженні, забезпечення доступу виконавців під час виконання рішень до державних баз даних і реєстрів, у тому числі електронних, що містять інформацію про боржників, їх майно, доходи та кошти, досягнення справедливого балансу інтересів між захистом прав стягувачів і боржників, встановлення належного рівня фінансового забезпечення виконавців, вирішення питання заформалізованості процедур та якості інформаційно-технічного забезпечення.

З цією метою Радою з питань судової реформи, що є консультативно-дорадчим органом при Президенті України, на підставі підготовленого Міністерством юстиції України пакету законопроектів щодо комплексного реформування системи примусового виконання судових рішень і рішень інших органів, разом із експертами відповідної робочої групи Ради з питань судової реформи, з урахуванням пропозицій народних депутатів України, відповідно до завдань, визначених Стратегією реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015 – 2020 роки, затвердженою Указом Президента України № 276/2015 від 20 травня 2015 року, було розроблено та обговорено узгоджений проект нового Закону України «Про виконавче провадження».

Новий Закон України № 1404-VIII «Про виконавче провадження» був прийнятий Верховною Радою України 02 червня 2016 року і набрав чинності 05 жовтня 2016 року, крім статей 8, 9 та положень, що стосуються діяльності приватних виконавців, які введені в дію через три місяці з дня набрання чинності Законом № 1404-VIII, а саме 05 січня 2017 року.

Новацією Закону № 1404-VIII є запровадження інституту приватних виконавців як одного із перспективних напрямів розвитку виконавчого провадження, правовий статус та організація діяльності яких встановлений Законом України № 1403-VIII від 02 червня 2016 року «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів», який набрав чинності 05 жовтня 2016 року.

Законом № 1404-VIII визначено перелік рішень, що не можуть виконуватися приватними виконавцями (рішень про відібрання і передання дитини, встановлення побачення з нею або усунення перешкод у побаченні з дитиною; рішень, за якими боржником є держава, державні органи, Національний банк України, органи місцевого

самоврядування, їх посадові особи, державні та комунальні підприємства, установи, організації, юридичні особи, частка держави у статутному капіталі яких перевищує 25 відсотків, та/або які фінансуються виключно за кошти державного або місцевого бюджету; рішень, за якими боржником є юридична особа, примусова реалізація майна якої заборонена відповідно до закону; рішень, за якими стягувачами є держава, державні органи; рішень адміністративних судів та рішень Європейського суду з прав людини; рішень, які передбачають вчинення дій щодо майна державної чи комунальної власності; рішень про виселення та вселення фізичних осіб; рішень, за якими боржниками є діти або фізичні особи, які визнані недієздатними чи цивільна дієздатність яких обмежена; рішень про конфіскацію майна; рішень, виконання яких віднесено Законом № 1404-VIII безпосередньо до повноважень інших органів, які не є органами примусового виконання та інші; інших випадків, передбачених цим Законом та Законом України № 1403-VIII від 02 червня 2016 року «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів»).

Протягом першого року зайняття діяльністю приватного виконавця, приватний виконавець не може здійснювати примусове виконання рішень за якими сума стягнення становить двадцять та більше мільйонів гривень або еквівалентну суму в іноземній валюті.

Відповідно до пункту 1-1 розділ XIII «Прикінцеві та перехідні положення» цього Закону до 01 січня 2018 року приватний виконавець не може здійснювати примусове виконання рішень за якими сума стягнення становить шість та більше мільйонів гривень або еквівалентну суму в іноземній валюті.

Для забезпечення ефективності виконавчого провадження, своєчасного та повного виконання рішень Законом № 1404-VIII, зокрема:

- визначено принципи виконавчого провадження, що спрямовані на забезпечення захисту прав, свобод і законних інтересів фізичних та юридичних осіб;
- розширено перелік рішень, що підлягають примусовому виконанню;
- передбачено формування відкритого Єдиного реєстру боржників;
- запроваджено автоматизацію процедур виконання рішень шляхом електронної реєстрації документів, повного фіксування процесуальних рішень та виконавчих дій в автоматизованій системі, порядок функціонування, надання інформації та умови доступу до якої визначаються Міністерством юстиції України;
- оптимізовано строки проведення виконавчих дій;
- передбачено посилення відповідальності боржника у виконавчому провадженні, істотне підвищення розмірів штрафів, що накладаються виконавцем;
- модернізовано механізм адміністрування авансового внеску та виконавчого збору;
- запроваджено можливість реалізації арештованого майна шляхом його продажу на електронних торгах із врахуванням обмежень, встановлених законопроектом;
- удосконалено систему відрахувань із заробітної плати та інших доходів боржника, процедури виконання рішення про вселення стягувача, поновлення на роботі, порядок виконання рішень, за якими боржник зобов'язаний вчинити певні дії або утриматися від їх вчинення, про режим зберігання майна, на яке накладено арешт, визначення вартості майна боржника, оцінки майна боржника тощо.

З М І С Т

ВВЕДЕННЯ	3
— Закон України № 1404-VIII від 02 червня 2016 року «Про виконавче провадження»	5
Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	5
Стаття 1. Виконавче провадження.....	5
Стаття 2. Засади виконавчого провадження.....	6
Стаття 3. Рішення, що підлягають примусовому виконанню. Виконавчі документи.....	10
Стаття 3-1. Єдиний державний реєстр виконавчих документів.....	20
Стаття 4. Вимоги до виконавчого документа.....	20
Стаття 5. Органи та особи, які здійснюють примусове виконання рішень.....	22
Стаття 6. Виконання рішень іншими органами та установами.....	72
Стаття 7. Добровільне виконання рішень про стягнення періодичних платежів.....	74
Стаття 8. Автоматизована система виконавчого провадження.....	76
Стаття 9. Єдиний реєстр боржників.....	92
Стаття 10. Заходи примусового виконання рішень.....	95
Розділ II СТРОКИ У ВИКОНАВЧОМУ ПРОВАДЖЕННІ	98
Стаття 11. Загальні строки у виконавчому провадженні.....	98
Стаття 12. Строки пред'явлення виконавчих документів до виконання. Переривання строку давності пред'явлення виконавчого документа до виконання, поновлення пропущеного строку.....	99
Стаття 13. Строки прийняття рішень виконавцями та вчинення виконавчих дій.....	100
Розділ III УЧАСНИКИ ВИКОНАВЧОГО ПРОВАДЖЕННЯ	102
Стаття 14. Учасники виконавчого провадження та особи, які залучаються до проведення виконавчих дій.....	102
Стаття 15. Сторони виконавчого провадження.....	112
Стаття 16. Представництво сторін у виконавчому провадженні.....	113
Стаття 17. Особи, які не можуть бути представниками у виконавчому провадженні.....	121
Стаття 18. Обов'язки і права виконавців, обов'язковість вимог виконавців.....	123
Стаття 19. Права і обов'язки сторін та інших учасників виконавчого провадження.....	135
Стаття 20. Участь експерта, спеціаліста та суб'єкта оціночної діяльності – суб'єкта господарювання у виконавчому провадженні.....	138
Стаття 21. Участь перекладача у виконавчому провадженні.....	141
Стаття 22. Залучення понятих у виконавчому провадженні.....	142
Стаття 23. Відводи у виконавчому провадженні.....	142

Розділ IV ЗАГАЛЬНІ УМОВИ ТА ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ВИКОНАВЧОГО ПРОВАДЖЕННЯ.....	146
Стаття 24. Місце виконання рішення	146
Стаття 25. Особливості підвідомчості виконавчих проваджень органам державної виконавчої служби та утворення виконавчих груп.....	150
Стаття 26. Початок примусового виконання рішення. Відмова у прийнятті виконавчого документа до виконання.....	152
Стаття 27. Виконавчий збір.....	169
Стаття 28. Надсилання документів виконавчого провадження	171
Стаття 29. Час проведення виконавчих дій.....	172
Стаття 30. Особливості виконання кількох рішень у разі надходження на виконання кількох виконавчих документів щодо одного боржника.....	173
Стаття 31. Роз'яснення рішень, виконавчих документів, що підлягають примусовому виконанню	174
Стаття 32. Відкладення проведення виконавчих дій	175
Стаття 33. Відстрочка або розстрочка виконання, встановлення чи зміна способу і порядку виконання рішення	175
Стаття 34. Зупинення вчинення виконавчих дій	177
Стаття 35. Строки зупинення вчинення виконавчих дій	187
Стаття 36. Розшук боржника, його майна, розшук дитини за виконавчим документом про відібрання дитини.....	189
Стаття 37. Припинення виконавчого провадження.....	194
Стаття 38. Зупинення виконавчого провадження у разі поновлення судом строку подання апеляційної скарги або прийняття такої апеляційної скарги до розгляду.....	198
Стаття 39. Закінчення виконавчого провадження	199
Стаття 40. Наслідки закінчення виконавчого провадження, припинення виконавчого провадження	203
Стаття 41. Відновлення виконавчого провадження	204
Розділ V ФІНАНСУВАННЯ ВИКОНАВЧОГО ПРОВАДЖЕННЯ	205
Стаття 42. Кошти виконавчого провадження	205
Стаття 43. Додаткове авансування витрат виконавчого провадження.....	209
Стаття 44. Облік сум на рахунках органів державної виконавчої служби та приватних виконавців	210
Розділ VI РОЗПОДІЛ СТЯГНУТИХ З БОРЖНИКА ГРОШОВИХ СУМ.....	219
Стаття 45. Розподіл стягнутих з боржника грошових сум	219
Стаття 46. Черговість задоволення вимог стягувачів у разі недостатності стягнутої суми для задоволення вимог стягувачів	224
Стаття 47. Порядок виплати стягнутих грошових сум	225
Розділ VII ПОРЯДОК ЗВЕРНЕННЯ СТЯГНЕННЯ НА МАЙНО БОРЖНИКА	226
Стаття 48. Порядок звернення стягнення на кошти та інше майно боржника	226

Стаття 49. Особливості звернення стягнення на кошти боржника в іноземній валюті та виконання рішень під час обчислення боргу в іноземній валюті.....	235
Стаття 50. Звернення стягнення на об'єкти нерухомого майна фізичної особи	238
Стаття 51. Звернення стягнення на заставлене майно	240
Стаття 52. Особливості звернення стягнення на кошти та майно боржника – юридичної особи, фізичної особи – підприємця	247
Стаття 53. Звернення стягнення на майно боржника, що перебуває в інших осіб.....	249
Стаття 54. Порядок виявлення дебіторської заборгованості боржника – юридичної особи, фізичної особи – підприємця	251
Стаття 55. Майно, на яке не може бути звернено стягнення.....	252
Стаття 56. Арешт і вилучення майна (коштів) боржника.....	253
Стаття 57. Визначення вартості майна боржника. Оцінка майна боржника	258
Стаття 58. Зберігання майна, на яке накладено арешт.....	264
Стаття 59. Зняття арешту з майна	266
Стаття 60. Передача стягувачу предметів, зазначених у виконавчому документі.....	268
Стаття 61. Реалізація майна, на яке звернено стягнення	269
Стаття 62. Виконання рішення про конфіскацію майна	292
Розділ VIII ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ НЕМАЙНОВОГО ХАРАКТЕРУ	299
Стаття 63. Порядок виконання рішень, за якими боржник зобов'язаний вчинити певні дії або утриматися від їх вчинення	299
Стаття 64. Виконання рішення про відібрання дитини	301
Стаття 65. Виконання рішення про поновлення на роботі	303
Стаття 66. Виконання рішення про виселення боржника.....	304
Стаття 67. Виконання рішення про вселення стягувача	306
Розділ IX ЗВЕРНЕННЯ СТЯГНЕННЯ НА ЗАРОБІТНУ ПЛАТУ, ПЕНСІЮ, СТИПЕНДІЮ ТА ІНШІ ДОХОДИ БОРЖНИКА	307
Стаття 68. Умови звернення стягнення на заробітну плату, пенсію, стипендію та інші доходи боржника	307
Стаття 69. Відрахування із заробітної плати, пенсії, стипендії та інших доходів боржника	310
Стаття 70. Розмір відрахувань із заробітної плати, пенсії, стипендії та інших доходів боржника	312
Стаття 71. Порядок стягнення аліментів	313
Стаття 72. Звернення стягнення на допомогу з державного соціального страхування та соціальну допомогу інвалідам з дитинства	319
Стаття 73. Кошти, на які не може бути звернено стягнення	320
Розділ X ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ, ДІЙ АБО БЕЗДІЯЛЬНОСТІ ВИКОНАВЦІВ ТА ПОСАДОВИХ ОСІБ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ.....	326

Стаття 74. Оскарження рішень, дій або бездіяльності виконавців та посадових осіб органів державної виконавчої служби.....	326
Розділ XI ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У ВИКОНАВЧОМУ ПРОВАДЖЕННІ.....	342
Стаття 75. Відповідальність за невиконання рішення, що зобов'язує боржника вчинити певні дії, та рішення про поновлення на роботі.....	342
Стаття 76. Відповідальність за невиконання законних вимог виконавця та порушення вимог цього Закону.....	352
Розділ XII ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ СТОСОВНО ІНОЗЕМЦІВ, ОСІБ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА ТА ІНОЗЕМНИХ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ. ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ ІНОЗЕМНИХ СУДІВ.....	358
Стаття 77. Виконання рішень стосовно іноземців, осіб без громадянства та іноземних юридичних осіб.....	358
Стаття 78. Виконання рішень іноземних судів.....	364
Розділ XIII ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	366
– Додаток до Закону України «Про виконавче провадження» від 02 червня 2016 року «Перелік майна, на яке не може бути звернено стягнення за виконавчими документами».....	381
– Коментар до Закону України № 1403-VIII від 02 червня 2016 року «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів».....	382
– Закон України № 1403-VIII від 02 червня 2016 року «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів».....	384

Примітка: закони, кодекси, міжнародні конвенції, договори та угоди, Укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, рішення Конституційного Суду України, постанови Пленуму Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Вищого господарського суду України, Вищого адміністративного суду України, накази Міністерства юстиції України (в тому числі спільні накази з іншими центральними органами виконавчої влади), Фонду державного майна України, Міністерства фінансів України, постанови Правління Національного банку України, які зазначені в даному Науково-практичному коментарі, використані з офіційних сайтів Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, Конституційного Суду України, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Вищого господарського суду України, Вищого адміністративного суду України, Міністерства юстиції України, Фонду державного майна України, Міністерства фінансів України, Національного банку України.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ
КОМЕНТАР
Закону України
«Про виконавче провадження»

СТАНОМ НА 5 КВІТНЯ 2018 РОКУ

*За загальною редакцією
доктора юридичних наук, Журавльова Д. В.*

Підписано до друку 05.04.2018. Формат 70x100 1/16.
Друк лазерний. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. арк. 34,5.

ТОВ «Видавничий дім «Професіонал»

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів
і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК № 1533